

17.9.2025

Eduskunta
Sivitysvaliokunta
siv@eduskunta.fi

HE 62/2025 vp

Lausunto hallituksen esityksestä ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvän oleskelun edellytysten tiukentaminen)

Eduskunnan sivistysvaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa hallituksen esityksestä, jolla tiukennettaisiin pysyvän oleskeluluvan edellytyksiä. Pysyvän oleskeluluvan myöntämiseksi vaadittava oleskelu nostettaisiin normaalitilanteessa neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Kuuden vuoden oleskelun jälkeen pysyvän luvan voisi pääsääntöisesti saada hakija, jolla on riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja kahden vuoden työhistoria. Neljän vuoden jälkeen pysyvän oleskeluluvan voisi saada myös täyttämällä yhden kolmesta vaihtoehtoisesta lisäedellytyksestä.

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että Suomen maahanmuuttoa ja oleskelulupia koskeva politiikka tukee suomalaisten työmarkkinoiden tarpeita. Suomi tarvitsee ulkomaista työvoimaa, minkä vuoksi Suomen pitää myös sääntelyn keinoin pyrkiä houkuttelemaan kansainvälistä työvoimaa. Heikkinen huoltosuhde edellyttää, että Suomi saa osaavaa työvoimaa ulkomailta. Siksi Suomessa pitäisi välttää toimia, jotka voivat edesauttaa osajien poistumista suomalaisilta työmarkkinoilta.

Suomen Yrittäjät pitää valitettavana sitä, että esityksen 56 c §:ää sovellettaisiin vain Suomessa suoritettuihin ylempiin korkeakoulututkintoihin, jatkotutkintoihin sekä alempiin yliopistotutkintoihin. Suomen Yrittäjät katsoo, että pysyvä oleskelupa olisi perusteltua myöntää säännöksen mukaisella tavalla ja menettelyllä myös ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille ulkomalaisille.

Ammattikorkeakoulututkintojen asettamiselle eri asemaan yliopistotutkintojen kanssa ei ole esitetty esityksessä riittäviä perusteluja. Esityksessä jopa ristiriitaisesti todetaan, että yliopistotutkinnon suorittaneiden henkilöiden työllistyminen on jopa heikompaa kuin ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla henkilöillä.

Suomen työmarkkinoiden tarpeiden kannalta on tärkeää, että Suomessa suoritettut tutkinnot olisivat laajasti perusteena pysyvälle oleskeluluvulle. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista noin kaksi kolmasosaa jää töihin tai jatkamaan opintojaan Suomessa. Ammattikorkeakouluista valmistutaan myös juuri sellaisille aloille, joista Suomessa on suuri osaajapula, kuten kaupan, tekniikan, terveydenhuollon ja ICT-alan tehtäviin. Hallituksen ei tule vaikeuttaa näiltä aloilta valmistuvien henkilöiden mahdollisuuksia jäädä ja työllistyä Suomeen.

Suomen Yrittäjät katsoo myös, että säännöksen soveltamisalan pitäisi kattaa myös ammatillisen koulutuksen tutkinnot, erityisesti niissä tilanteissa, joissa tutkinto on suoritettu suomen tai ruotsin kielellä. Suomessa on työvoimapolkua erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tehtävissä, joihin työllistytään yleisimmin ammatillisen tutkinnon myötä. Erityisesti näissä tehtävissä myös suomen tai ruotsin kielen osaaminen on tärkeää, jolloin tilanteissa, joissa tutkinto on suoritettu suomen tai ruotsin kielellä, pysyvä oleskelulupa voitaisiin myöntää tutkinnon perusteella.

On myös huomattava, että maahan muuttaneiden henkilöiden kohdalla ammatillinen koulutus on usein myös polku yrittäjyyteen. Pellervon taloustutkimuksen tutkimuksen (Maahanmuuttajien merkitys yritys- ja elinkeinotoiminnassa, PTT raportteja 296; Helsinki 2025), mukaan maahanmuuttajayrittäjien merkitys työpaikkojen luomisessa on kasvussa. Pysyvän oleskeluluvan myöntäminen Suomessa suoritettun tutkinnon perusteella koulutustasosta riippumatta olisi yksi keino edistää maahan muuttaneiden henkilöiden yrittäjyyden edellytyksiä. Tutkinnon suorittaminen antaa valmiuksia kotoutumiseen ja yhteiskuntaan integroitumiseen usein pelkkää työskentelyä paremmin, minkä vuoksi myös ammatillisen tutkinnon suorittaminen suomen tai ruotsin kielellä olisi perusteltua sisällyttää esitykseen.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
johtava asiantuntija